

บรรณาธิการแถลง

บทความในวารสารเล่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ใน theme ของเรื่องภาษี ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ เป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจสองประการที่มัก จะมีความขัดแย้งกันอยู่เสมอ ก็คือความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ กับความเสมอภาคหรือ การลดความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ ภาษีอากรนับเป็นมาตรการทางการคลังที่สำคัญที่จะ ช่วยให้การบรรลุเป้าหมายทั้งสองนั้น จึงจำเป็นต้องมีการสำรวจ และมีการประเมินในเรื่องนี้อยู่เป็น ประจำว่า มีความขัดแย้งหรือมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาดังกล่าวอยู่อย่างไร และเพียงใด อาจารย์ ปฐม มณีโรจน์ ได้เสนอปรัชญา ทฤษฎี และแนวความคิดทั่วไปเกี่ยวกับ การใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องช่วย ในการประเมินประนอมสภาพของความขัดแย้งดังกล่าวแล้ว จึงนับว่าเป็นบทความที่จะช่วยให้ผู้อ่าน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของ ภาษี ได้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวกับการกระจายรายได้ ซึ่งมีนักรัฐประศาสนศาสตร์น้อยคนที่จะช่วย อธิบายเรื่องนี้ได้

สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ ในระบบการค้าแบบเสรีนั้น รัฐมักจะใช้นโยบายภาษี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาษีกำไร เป็นเครื่องมือสนับสนุนการขยายตัวของบริษัทธุรกิจ ผู้ผลิตสินค้า และบริการที่มีผลต่อการพัฒนาดังกล่าว ในขณะที่เดียวกัน ก็ใช้ภาษีนั่นเป็นเครื่องมือในการ ยับยั้งการเติบโตของบริษัทธุรกิจ ซึ่งลงทุนในกิจการที่ไม่มีคุณค่าต่อการพัฒนา บทความของ ดร. มารวย ผดุงสิทธิ์ เสนอว่า ผลของนโยบายภาษีเหล่านี้จะมีมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับนโยบายบัญชีที่บริษัทธุรกิจใช้ด้วย นอกจากนั้น ผู้เขียนยังชี้ให้เห็นว่า หากรัฐจะใช้ contribution margin อันเป็นแนวความคิดของการบัญชีเพื่อการจัดการ เป็นฐานในการคำนวณ ภาษีกำไรแทนกำไรสุทธิ (net income) ดังที่ปฏิบัติกันอยู่ในขณะนี้แล้ว จะช่วยให้ปริมาณการ ผลิตสินค้าและบริการของธุรกิจเปลี่ยนแปลงได้ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งจะช่วยให้มีการใช้นโยบาย ภาษีอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทความของ ดร. ธวัช วิชัยดิษฐ ได้พยายามชี้ให้เห็นความสำคัญของนโยบายการคลัง ที่มีต่อการพัฒนาประเทศ โดยเสนอหลักเบื้องต้นเกี่ยวกับ marginal cost pricing ผู้เขียนได้นำ เอาการกำหนดอัตราค่ากระแสไฟฟ้ามาเป็นเกณฑ์พิจารณาในฐานะที่เป็นการจัดเก็บ ภาษีลักษณะ หนึ่ง

ในบทความเรื่องหลักการจัดเก็บภาษีในทัศนะของนักบริหาร อาจารย์ ไกรยุทธ ชีวทยา-
คินันท์ ได้วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี ซึ่งแบ่งออกเป็นสองด้านด้วยกันคือ ปัญหาทาง
ด้านการบริหารภาษี ซึ่งเป็นกรมองจากฝ่ายรัฐบาล และปัญหาทางด้านกรยอมเสียภาษี ซึ่งเป็น
กรมองจากฝ่ายเอกชน เมื่อได้วิเคราะห์ปัญหาทั้งสองด้านแล้ว ผู้เขียนได้เสนอว่า ในการ
ปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นนั้น จำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงทางด้าน
การใช้จ่ายของรัฐบาลควบคู่กันไปด้วย มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาที่ผู้เขียนเรียกว่า “วงจรรูปาทร์”
บทความนี้นอกจากจะได้วิเคราะห์ปัญหาในทางทฤษฎีแล้ว ยังได้เสนอข้อเท็จจริงบางประการ
เกี่ยวกับปัญหาการจัดเก็บภาษีอากรในประเทศไทยด้วย

รายงานการวิจัยของคุณ สุกสาคร พุทธิโร กับคณะ เป็นผลงานของนักศึกษาคณะ
รัฐประศาสนศาสตร์ ที่นับว่าเป็นความก้าวหน้าอย่างหนึ่งของการวิจัยในเมืองไทย ซึ่งกระทำภายใน
กรอบของโครงสร้างทางทฤษฎี มิใช่เป็นการวิจัยที่อยู่ในความว่างเปล่าที่ถือปฏิบัติกันมาหลาย
สิบปี จึงมีส่วนช่วยในการอุดช่องโหว่ระหว่างทฤษฎีกับการวิจัย และทำให้ความรู้ที่ได้มามีความ
หมายมากขึ้น

การแนะนำและวิจารณ์หนังสือในเล่มนี้ยังมีจำกัดอยู่เพียงสามเรื่อง ได้แก่หนังสือที่เกี่ยว
กับงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เทคนิคของการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์การ และ
ปัญหาทางด้านการบริหารการเงิน สำหรับคอลัมน์ข่าวพัฒนาบริหารศาสตร์ ของ ดร. ธวัชชัย
ยงกิติกุล เป็นการสรุปผลของกระบวนการสรรหาและแต่งตั้งอธิการบดี กับผลของการอภิปราย
เรื่องนโยบายข่าวปี 2517 ในสถาบันของเรา ส่วนคอลัมน์ที่เพิ่มขึ้นใหม่ในวารสารเล่มนี้ คือ
สารานุกรม ซึ่งได้รวบรวมข้อคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาและนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับ
ข่าว กับนโยบายการปราบปรามผู้ก่อการร้ายไว้ สำหรับคอลัมน์สุดท้ายเป็นแบบวรรณิการของ
ดร. วุฒิชัย จานงค์ เกี่ยวกับอำนาจจากเบื้องล่าง ซึ่งผู้เขียนพยายามชี้ให้เห็นว่าโดยทั่วไป
แล้วสมาชิกในองค์การต่าง ๆ จะมีอำนาจอยู่ในตัว โดยเน้นถึงแหล่งที่มาของอำนาจดังกล่าว
แต่พวกเขามักไม่รู้ว่าอำนาจนั้นมีอยู่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตือนให้ผู้อยู่ในอำนาจตระหนักถึงความ
จริงในข้อนี้ อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนมีเจกนาที่จะไม่ผูกพาตึงถึงการไร้พลังของมหาชนซึ่งเป็นที่
รู้จักกันโดยทั่วไปอยู่แล้ว

การที่วารสารของเรา สามารถจะออกได้ตรงตามกำหนดเวลา ก็เพราะเราได้รับความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีผู้ที่สนใจส่งต้นฉบับมาให้เรามากขึ้น ทั้งจากภายในและภายนอกสถาบัน รวมทั้งความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่กองบรรณาธิการของเรา ร่วมกันรับผิดชอบด้วยดีเสมอมา

ผู้ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานระหว่างกองบรรณาธิการกับโรงพิมพ์ที่เข้มแข็งอยู่เช่นเคย ก็คือ อาจารย์สินี กมนาวิน ส่วนบุคคลสำคัญอีกสองท่านที่จะเว้นกล่าวนามเสียมิได้คือ คุณศรีลัญจันส์ัญชัย และคุณอินสอน บัวเขียว ผู้ได้กรุณาช่วยตรวจรูปให้โดยตลอด

เราขอขอบคุณบุคคลดังกล่าวไว้ ณ ที่นี้ด้วย

บรรณาธิการฝ่ายวิชาการ